

Tervetuloa !

EST. 1874

KOLSTER®

TANGIBLE RESULTS FROM INTANGIBLE RIGHTS®

Hackathon tai innovaatiokilpailu -
Entäs IPR-oikeudet?

Päivän ohjelma

9.00-9.05 Avaus, tervetuloa

9.05-9.45 Open innovation – Suunnittele ja suojaa IPR-riskit ja –mahdollisuudet tasapainoon

Sini-Maaria Mikkilä | Kolster Oy Ab

9.45-10.15 Kahvitauko

10.15-10.45 Yhteistyö ja IPR – Sopimukset, säännöt ja lisenssit

Hannes Kankaanpää | Kolster Oy Ab

10.45-11.00 Keskustelua ja tilaisuuden päättäminen

Sini-Maaria Mikkilä
Yksikönjohtaja, European
Patent Attorney
| Kolster Tampere

Hannes Kankaanpää
Counsel IP &
Technology Law
| Kolster Legal & TM

TERVETULO!

Sini-Maaria Mikkilä ja Hannes Kankaanpää | Kolster Oy Ab

Kampusklubi, TTY-kampus, Tampere

Käytännön asiat:

- Tilaisuus striimataan ja tallenne näkyvillä Kampusklubin sivuilla, myös katsojia voi näkyä ja kuulua
- Välttätehän keskustelua ja kahvikoneen käyttöä esitysten aikana (mikrofonit)
- Kahvitauko klo 9:45-10:15

*) BOFIT 10/2018

EST. 1874

KOLSTER®

WWW.KOLSTER.COM

Hackathon tai innovaatiokilpailu - Entäs IPR-oikeudet?

EST. 1874

KOLSTER®

WWW.KOLSTER.COM

Mitä Kolster tekee ?

EST. 1874

KOLSTER®

WWW.KOLSTER.FI

EST. 1874

KOLSTER®

TANGIBLE RESULTS FROM INTANGIBLE RIGHTS®

**Open innovation –
Suunnittele ja suojaa IPR-riskit
ja –mahdollisuudet
tasapainoon**

Kampusklubi

29.11.2018

Sini-Maaria Mikkilä

Eurooppapatenttiasiamies,

Yksikönjohtaja, Kolster Tampere

Yhteisinnovoinnin mahdollisuudet

Parhaat ideat eivät synny tyhjiössä

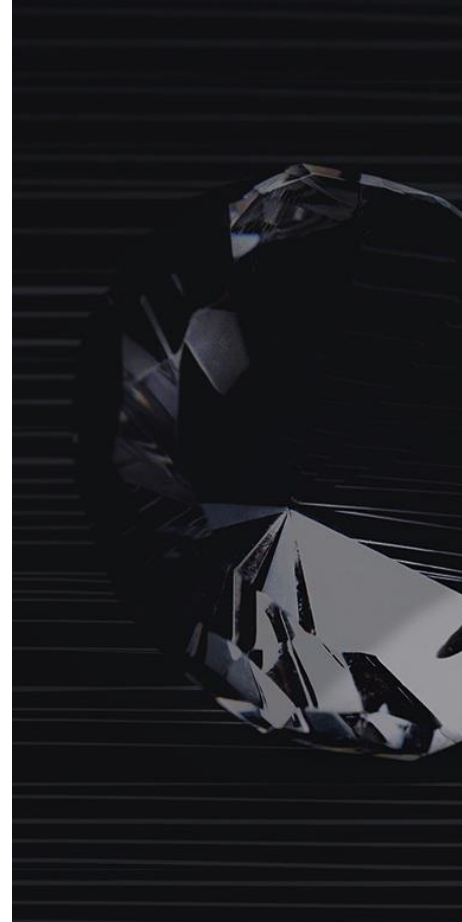
- *Givers advance the world. Takers advance themselves and hold the world back.* - Simon Sinek
- Yhteistyön mahdollisuudet kannattaa hyödyntää:
- Toisiaan tukevat erityisosaamisalueet
- Oman toiminnan laajentaminen
- Yllättävät yhdistelmät ideoiden ja innovaatioiden lähteenä
- Mahdollisuus päästä näyttämään osaamisensa ja sen sovellusmahdollisuudet käytännössä
- Pidemmän tähtäimen yhteistyömahdollisuudet

Aineettomat oikeudet

Lyhyt kertaus IPR:istä

- Tekniset ratkaisut: patentit, hyödyllisyysmallit
- Muotoilu: mallioikeudet
- Brändi: tavaramerkit, domain-tunnukset
- Tekijänoikeudet
- Liikesalaisuudet, tietotaito

OSAPUOLET

Keille voi muodostua oikeuksia?

- Järjestäjä (yritys)
- Osallistuja
- Järjestäjän työntekijät
- Osallistujan työnantaja
- Fasilitaattori?
- Fasilitaattorin työntekijät
- Kuulijat
- Ulkopuoliset!

Ennen tapahtumaa, tapahtuman aikana ja tapahtuman jälkeen

EST. 1874

KOLSTER®

WWW.KOLSTER.COM

Ennen tilaisuutta syntyneet IPR:t

Tunnista, arvioi, suojaa - etukäteen

- Valmistaudu huolella etukäteen
- Tunnista mahdolliset jo olemassa olevat aineettomat oikeutesi ennen tilaisuutta
- Jos ratkaisusi ratkaisee ongelman tai sen osan kokonaan, suojaa se – tai ainakin dokumentoi
  - Tämä koskee sekä järjestäjiä että osallistujia
- Älä julkista ennen kuin olet varma, ettet sinä, työnantajasi, yhteistyökumppanisi tai järjestäjä halua suojata oikeutta
- Selvitä myös muiden oikeudet aihealueeseen liittyen

Tilaisuuden aikana

Valmistaudu, sovi ja suunnittele

- Sovi etukäteen tai viimeistään tilaisuuden aikana:
  - Kenelle yhteistyössä syntyvät IPR:t kuuluvat
  - Kuka saa käyttää tapahtuman yhteydessä saatuja tietoja ja materiaaleja, mihin ja millä tavalla
- Dokumentoi:
  - Mitä tilaisuuden aikana on tullut julkiseksi
  - Ketä tilaisuuteen ja sen eri osioihin on osallistunut
- Huomioi myös käytäväkeskustelut
- Suojaa heti (=samana päivänä) keksinnöt, jotka ovat mahdollisesti tulleet julkiseksi tapahtumassa ja joita ei ole jo suojattu

Tilaisuuden jälkeen

Jälkihoito ja kehitystyön jatkaminen yhdessä ja erikseen

- Kunnioita sopimuksia ja muiden aineettomia oikeuksia sekä omassa että yhteistyössä
- Mikäli yhteistyö laajenee sovitusta, tee uusi sopimus
- Suunnittele suojausstrategia myös yhteistyön tuloksille – huomioi eri osapuolten mahdollisesti erilaiset tarpeet
- Varmista toiminnanvapaus!

Riskit hallintaan

EST. 1874

KOLSTER®

WWW.KOLSTER.COM

Tunnista riskit ja suunnittele ennalta

Riskit hallintaan ennakkoinnilla

- Tunnista aineettomat oikeudet ja niiden oikeat omistajat
- Kunnioita aineettomia oikeuksia – muista myös tekijänoikeudet
- Huomioi työsuhdekeksintölaki
- Sovi kun asiat ovat hyvin tai viimeistään, kun mahdollinen eturistiriita on havaittu – tilanteet voivat muuttua
- Jos oikeuksia siirtyy, dokumentoi ennen suojaamista
- Älä julkista, ennen kuin olet tehnyt suojausstrategian

Suunnittele ja tasapainota

Valmistautuminen tuo varmuutta

Yhteistyössä on valtavat mahdollisuudet. Ennakoimalla suunnittelet riskit tasapainoon, vältät sudenkuopat ja pääset hyödyntämään edut maksimaalisesti.

Omat ratkaisut kannattaa suojata etukäteen, jolloin aineettomien oikeuksien omistajasta ei tule epäselvyyttä myöhemmin.

Kun kaikki osapuolet tietävät omat roolinsa ja oikeutensa, voidaan yhteistyössä keskittyä itse asiaan.

Suojaa ennen kuin julkistat, varmista toiminnanvapaus ennen kuin ryhdyt toimeen!

Älä pelkää innovaatiokilpailuja, vaan
ota niistä ilo, into ja hyöty irti.
Huolehdi kuitenkin oikeuksistasi.

EST. 1874

KOLSTER®

WWW.KOLSTER.FI

Kiitoksia.

sini-maaria.mikkila@kolster.fi

KAHVITAUKO

Jatkamme kello 10.15

EST. 1874

KOLSTER®

WWW.KOLSTER.COM

EST. 1874

KOLSTER®

TANGIBLE RESULTS FROM INTANGIBLE RIGHTS®

Yhteistyö ja IPR – Sopimukset, säännöt ja lisenssit

Kampusklubi

29.11.2018

Hannes Kankaanpää

Counsel, IP & Technology Law

Innovaatiokilpailut ja sopimukset

- Säännöt
- Osallistuvan joukkueen jäsenten väliset sopimukset
- Työsopimukset
- Kilpailun jälkeen?
- Pilotointiprojekti
- T&K-projekti
- Muu kaupallinen yhteistyö

SÄÄNNÖT

EST. 1874

KOLSTER®

WWW.KOLSTER.COM

SÄÄNNÖT - YLEISTÄ

- Järjestäjä laatii
- Osallistujien hyväksyttävä
- "Vakioehtojen" tyyppiset yksipuolisesti laaditut sopimusehdot
- Sääntöjen sisältö vaihtelee paljonkin, mutta tyyppillisesti ainakin seuraavia asioita:
  - Kilpailu ja siihen osallistuminen
  - Sääntöjen hyväksyminen velvoittaviksi
  - Kilpailuun liittyvä julkisuus (oikeus käyttää kuvia osallistujista yms.)
  - Vastuut
  - Salassapito
  - Immateriaalioikeudet (kuka omistaa ja minkälaisia käyttöoikeuksia eri tahot saavat)
  - Palkinnot
  - Järjestäjälle oikeus neuvotella x määrän parhaita kanssa jatkoyhteistyöstä

SÄÄNNÖT JA IPR

- Kohtuullinen lähtökohta on se, että osallistujat omistavat luomansa "tulokset" ja niihin liittyvät immateriaalioikeudet.
  - Tilanne voi vaihdella paljonkin jos esimerkiksi järjestäjä antaa merkittävää omaa aineistoa, työkaluja, ohjelmistoja tms. osallistujien käyttöön ja/tai osallistuu itse työhön.
- Tyypillinen käytäntö on, että järjestäjällä on ajallisesti rajoitettu ensisijainen neuvottelu-oikeus voittajan/voittajien kanssa jatkoyhteistyöstä (=projekti) ja/tai tulosten hyödyntämisestä (=lisenssi).
- Huom! Myös open source-hackathoneja löytyy, jolloin oletusarvoisesti tulokset yleisön saatavilla tietyn open source-lisenssin alla.

SÄÄNNÖT JA IPR

- Olemassa olevat immateriaalioikeudet ja muut materiaalit (ns. tausta-aineisto)?
- Tyypillisesti tausta-aineisto säilyy sen omistajan/haltijan omaisuutena.
- Käyttöoikeuksia voidaan kirjoittaa sääntöihin.
  - Esimerkiksi kilpailun järjestäjä antaa tiettyä omaa aineistoa kilpailuun osallistuvien käyttöön.
  - Osallistujat antavat tarvittavaan tausta-aineistoon järjestäjälle käyttöoikeuksia esimerkiksi tulosten testausta varten.
- Suositeltavaa kirjoittaa sääntöihin peruseriaatteet myös tausta-aineiston omistuksen ja käyttöoikeuksien osalta.

OSALLISTUJAN SOPIMUKSET

EST. 1874

KOLSTER®

WWW.KOLSTER.COM

Osallistujan sopimistarve

- Kilpailuun voi osallistua yksityishenkilö/joukko yksityishenkilöitä, yritys tai muu oikeushenkilö, joukko yrityksiä joukkueena tai jokin yhdistelmä edellä mainituista.
- Mahdollisesti tarvittavia sopimuksia ovat:
  - Alihankintasopimus (ostetaan palvelua/työtä kilpailuun liittyen)
  - Yhteistyösopimus (osallistutaan yhdessä kilpailuun)
  - Salassapitosopimus (osallistuvan joukkueen jäsenten kesken)
  - Lisenssisopimus (jos käytetään kolmannen omistamaa IPR:ää, ohjelmistoja, muuta aineistoa kilpailussa)
  - Työsopimus

Osallistujan sopimistarve

- Mikäli yksi yritys osallistuu kilpailuun työntekijöistään koostuvalla joukkueella ja työajalla, tai yksi yksityishenkilö osallistuu kilpailuun niin erityisempää sopimistarvetta ei ole jos perusasiat kunnossa.
- Joukko yrityksiä tai yksityishenkilöitä osallistuu joukkueella -> Tarve sopia kilpailuun osallistumisesta ja IPR:n omistamisesta ja käyttöoikeuksista.
  - Sopimus suositeltavaa tehdä ennen kilpailuun osallistumista.
  - Esimerkiksi tehdään yhdessä keksintö, koodataan tms.
  - Tuodaan kilpailuun tausta-aineistoa.

KILPAILUN JÄLKEEN

EST. 1874

KOLSTER®

WWW.KOLSTER.COM

Kilpailun jälkeen

- Neuvottelu järjestäjän ja voittajan/voittajien kanssa jatkoyhteistyöstä.
- Sopimus pilottiprojektista tai T&K-projektista.
- Siirrytään "normaaliin" tutkimus- ja tuotekehitysyhteistyömaailmaan.
  - Tilaustutkimusta -> Tilaaja - Toimittaja -asetelma
  - Yhteisprojekti, jossa kaksi tai useampi tekee yhdessä t&k-työtä
  - Lisenssisopimus myös mahdollinen jos tulos jo niin valmis, että hyödynnettävissä kaupallisesti
- Sovitaan pitkälti samoja asioita, mutta eri näkökulmasta ja raha astuu usein vahvemmin kuvaan mukaan.

HACKATHON POLICY?

- Mikäli yritys järjestää paljon innovaatiokilpailuja.
- Mikäli yrityksestä osallistutaan usein innovaatiokilpailuihin.
  - Suositeltavaa linjata yrityksen sisällä pääperiaatteet siitä miten toimitaan ja mitkä asiat ovat yrityksen näkökulmasta olennaisimpia.
  - Toimintatavat yhtenäistyvät ja toiminta muuttuu järjestelmällisemmäksi.
  - Vältetään turhilta riskeiltä.

EST. 1874

KOLSTER®

WWW.KOLSTER.FI

KIITOS!